

Ми 78 фр

РУСЕНСКА ФИЛХАРМОНИЯ

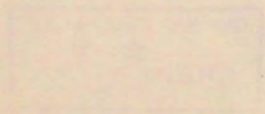
ОКР. НАР. СЪВЕТ на Д.Т

БИБЛИОТЕКА

PHILHARMONIE DE ROUSSÉ

11-1-12

К О Н Ц Е Р Т
Н А
СИМФОНИЧНИЯ ОРКЕСТЪР

Диригент
ИЛИЯ ТЕМКОВ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"- Русе

120000890765

ДОМ НА КУЛТУРАТА
петък 21 октомври 19 30 часа
неделя 23 октомври 11 часа
1960 год.

491157

СЛЕДВАЩ ИЗВЪНРЕДЕН КОНЦЕРТ

петък 28 октомври

**ГОСТ ДИРИГЕНТ
ДОБРИН ПЕТКОВ**

**СОЛИСТ
ИГОР БЕЗРОДНИ
СССР**

ВЕБЕР	МЕНДЕЛСОН	БЕТОВЕН
„Еврианта“ увертюра концерт за цигулка симфония № 7		

**АБОНАТИТЕ СЕ ПОЛЗУВАТ С ОБИЧАЙНОТО НАМАЛЕНИЕ
НА МЕСТАТА ПРИ ТОЗИ ИЗВЪНРЕДЕН КОНЦЕРТ**

ИЛИЯ ТЕМКОВ, новият главен диригент на симфоничния оркестър при Русенската филхармония е роден в София през 1923 година. След завършване на гимназиалното си образование следва правни науки в Софийския университет. Непосредствено след 9-ти септември 1944 година работи като музикален уредник и композитор в Радио София и същевременно следва теоретичния отдел на Софийската консерватория. От 1947 година работи като музиколог в Софийската държавна филхармония, където поставя началото на редовни музикално-възпитателни концерти за трудящите се и на първата у нас популярна музикална лектория. Илия Темков е пръв сътрудник на проф. Саша Попов в разгръщане дейността на филхармонията, като през 1950 година основава Софийския филхармоничен хор. От началото на 1952 година е диригент на Държавния симфоничен оркестър в Пловдив. По покана на именитият немски диригент Херман Абендрот заминава през 1956 година на специализация в Германската демократична република. Поради внезапната смърт на Абендрот специализира диригентство в Дрезденската филхармония под ръководството на проф. Хайнц Бонгарц. През време на едногодишната си специализация изнася редица концерти с Дрезденската филхармония в различни градове на Германия. Хубавата оценка на музикалната критика и успешното изнасяне през месец септември 1957 година на концерт с големия оркестър на Радио Берлин, стават причина той да бъде поканен за продължително време като постоянен гост-диригент на Берлинския и Лайпцигския радио оркестри. В продължение на три годишното си сътрудничество в оркестрите на немските радио-предаватели прави десетки записи на българска музика и особено на немска класическа и съвременна музика. Същевременно изнася концерти и в други градове на ГДР като Лайпциг, Дрезден, Ваймар, Хале, Гьорлиц и др.

Разностранната му дейност като диригент в ГДР обхваща също и концерти пред телевизията в Берлин и сътрудничество на немската кинематография. През време на четири годишния си престой в Германия Илия Темков обогатява опита си и познанията с една годишна специализация в Берлинската държавна опера, както и с музикално-изследователска работа при музиколожкия институт на Хумболдт университет. Плод на тази работа са две негови монографии: „Върху творчеството на съвременния немски композитер Ернст Херман Майер“ и дисертацията „За реалистичите традиции в изпълнението на Бетовеновите симфонии“.

През месец септември т. г. Илия Темков се завърна за постоянно в България, за да заеме мястото си в изграждането на родната музикална култура:

„С особена радост се включвам в състава на симфоничния оркестър“

кестър на Русенската филхармония и в неговият ентузиазиран труд за по-високи художествени успехи. Русенският симфоничен оркестър, макар и млад, има богати традиции виеднени от дългогодишната му съвместна работа с най-изтъкнатите и талантливи наши диригенти като Константин Илиев, Добрин Петков, Руслан Райчев. Желанието ми е да се създаде една хубава творческа атмосфера и още по-голям авторитет на оркестъра сред широките слушателски маси. Музикалното име на град Русе трябва все повече и повече да се издига, за да може то да стане синоним на най-високи музикални постижения, които да намерят оценка и извън пределите на страната ни. С всеотдайната подкрепа на музикално възпитаната и обичаща своите културни институти русиска публика и неоченимата ръководна роля на нашата Партия ще се стремим да осигурим богат, разнообразен и интересен концертен живот в който да си дават среща най-изтъкнатите представители на нашето и чуждо музикално изкуство."

ВОЛФГАН А. МОЦАРТ — „Сватбата на Фигаро“ увертюра (1756—1791)

Личността на Моцарт и неговата съдба са занимавали в продължение на много години въображението на поети, музиканти и учени. Необикновеният разцвет на неговата гениалност, всеобемащият характер, поразителната, почти недостижима лекота на творческия процес, неговата внезапна смърт — всичко това го обкръжава в очите на съвременниците му и по-късните поколения с легендарен ореол.

Моцарт е живял непълни 36 години, но за това късо време творчеството му достига до такава зрялост, каквато обикновено може да се свърже с дълъг житейски опит. Няма област в музикалното изкуство, в която той да не е създал произведения с най-висока художествена стойност: няма музикален инструмент за който Моцарт да не е написал някакво произведение и то да не е едно от най-ценното сътворено за него, и няма такъв човек, който е учил музика и да не е изпълнявал нещо от Моцарт. Неговото слънчево изкуство е предназначено за всички, то носи радост и укрепва вярата в хубавото и живота.

Увертюрата към операта „Сватбата на Фигаро“ е една от често свирените и любима на слушателите Моцартова увертюра изпълнявана на концертния подиум.

Adagio

Andante

Scherzo. Presto

Allegro moderato

Шеста симфония в до мажор се включва напоследък все по-вече и по-вече в концертните програми на най-известните оркестри в света. Това особено внимание към тази незаслужено пренебрегвана до сега творба се дължи на обстоятелството, че в оценката на целокупното Шубертово симфонично творчество все по-вече наделяват онези черти, които разкриват облика на един нов Шуберт, по различен от познатият му образ от неговата „Недовършена“ симфония.

Франц Шуберт, гениалният представител на виенската школа в развитието на романтичната музика от 19-тия век, е една от най-богатите творчески личности в историята на музиката. За това говорят безспорно многобройните композиции създадени в краткия му живот, но особено широката емоционална амплитуда и многообразие на творбите му. Лиризм и драматизъм, тиха и нежна мечтателност и остри сблъсквания с живота, това са най-характерните страни на неговото творчество.

Шуберт е мечтател и борец — мечтател в един свят на мракобесие и реакция и борец, чийто сили все пак не стигат за една победна борба срещу съдбата. В своята музика Шуберт обобщава Хайдн и Бетовен. Неговият симфонизъм роднеещ се в първите си симфонии с хумора и жизнерадостта на Хайдн израства в последните симфонии до борческия патос на Бетовен. Какво друго освен остър протест срещу жестоките удари на съдбата е неговата „Недовършена“ симфония. И ако нейната болезненост я прави по-различна от героичния патос на Бетовеновия симфонизъм, то причината за това се крие както в особенния романтичен темперамент на композитора, така и в настъпилата след Френската революция реакция и пълна с трагизъм и разочарование епоха.

Симфония № 6 я наричат „малката до мажорна“ симфония на Шуберт за разлика от № 7, която Шуман навремето нарече „симфония с божествена дължина“. По своя стил и форма тя следва традициите на Хайдн и Бетовен, но съвсем ярко се чувства близостта ѝ с чудната по своята мелодичност Шубертова Пета симфония.

Написана е в четири части. Първата част започва с традиционно бавно въсплеление, в което се налага типичната за Шуберт мелодичност. Първата тема напомня много на първата тема от прочутата Хайделова симфония № 100 („Восна“). Простият маршов мотив преминава от духовите инструменти в струнните и с жизнерадостна

устремност се развива и довежда до втората тема. Тук проличава истинският Шуберт, където струнният оркестър акомпанира солата на духовите инструменти. В многообразна игра на оркестъра, изобилствуваща с весели изблици и тръпнещи затишия, протича цялата част.

Една от най-хубавите бавни части на Шубертовите симфонии е втората част. В нея се различават три основни дяла — първият с задъхновен, напевен характер, вторият весело танцуващ и третият повторение на първия.

С особено композиторско майсторство и находчивост е написано скерцото. Пълно с хумор и изненади, внезапни акценти и кратки мелодични нюанси е неговия първи дял. Втория дял донася една танцова мелодия, валсово разработена в следствие от гамовидните пасажки на цигулките акомпанирани от духовите инструменти.

Най-богата по своята мелодичност и ритмика е последната част. Грандиозна танцуващост и пулсиращ маршов ритъм се редуват до встъплението на жизнерадостния финал. Една битова виенска картина, където фанфарният сигнал на маршируващи войници извиква веселия поздрав на виенчани.

ЛУДВИГ ВАН БЕТОВЕН

(1770—1827)

Симфония № 3 („Ероика“)

Allegro, con brio

Marcia funebre

Allegro vivace

Allegro molto

Третата симфония на Бетовен е важен момент не само в неговото симфонично творчество, но и характерен, определящ етап в развитието на световното музикално изкуство. Ако в историята на музиката трябва да се посочи пример на истински революционен скок, то ненадмината в това отношение е Третата (Героична) симфония. Новото в нея се определя от следните два фактора: външния обективен фактор — т. е. онази бурна обществено-политическа обстановка последвала френската революция и субективен фактор — особената творческа натура на композитора, откликваща живо и действено на проблемите на своето време. Бетовен е първият музикант, който проявява високо гражданско съзнание.

Третата симфония е била изпълнена за първи път на 17. IV. 1804 г. Музикалният свят е останал потресен. Революцията белее нахлула и в музикалното изкуство. „Каква е тази дива музика!“

ка?“ — се запитали музикалните капацитети. „Що за явление е Бетовен?“ А кипналият в творческа ярост композитор продължава да пише с острият си дисонанс префинените уши на аристокрацията и дворцовия елит и същевременно да зове със своите прекрасни мелодии, светли съзвучия и здрави ритми, към борба със по-голям кръг слушателски маси.

Третата симфония е създадена под напора на силното чувство на уважение, което Бетовен хранил към Наполеон, и била названа „Бонапарт“. Когато обаче Наполеон изменя на революцията и се коронясва, гордият републиканец Бетовен гневно скъсва посвещението. „Този също е обикновен човек. Сега той ще потъпче с крак всички човешки права, следвайки само своето честолюбие ще постави себе си над всички други и ще стане тиранин“. След тези думи Бетовен написва ново посвещение: „Героична симфония, композирана за да ознаменува съществуването на великия човек“. А велик човек за Бетовен е всеки, който е готов да понесе най-големи страдания заради осъществяването на великата идея на човешкия прогрес.

Богатото идейно-емоционално съдържание на Третата симфония определя нейния строеж, нейното име „Ероика“ и нейната голяма по времетраене форма.

Симфонията започва с два енергични мъжествени удари, след които като призивен сигнал звучи началният мотив на темата, опрян на главните степени на ми бемол мажорната тоналност. Но веднага в следващите тактове цигулките развиват темата в нова лирическа сетлина. Успоредно с развитието на драматичното действие образът на героя добива нови черти. Присъединяват се и други мотиви, рисуващи многообразните чувства и преживявания на героя. Ритмът на първата част се отличава с честата употреба на синкопи и комбинации на двуделен и триделен размер. Тромпетите накрая известяват победата и частта завършва със същите два удара с които започва.

Втората част е трагична. Тя е широко епично платно, на което е нарисувана превъзможната скръб. Погребалният марш оплаква и възславя една велика личност. Скръбта тук обаче не гнети, не убива, а укрепва волята. След бодрата и мажорна мелодия, която сменя тъгата, след резките и силни звукове на корни и тромпети, маршът стихва в далечината. Народът съпровожда загиналия герой — съпровожда го без сълзи, с чувство на дълбоко съдържана мъка.

Третата част, скерцо, внася контраст със своя стремителен

рактер. Бетовен още във Втората си симфония означава третата част скерцо. Тук в Третата симфония имаме истинско скерцо, което и по мащаб, и по съдържание е равностойно на другите части на симфонията. В средния дял на скерцото трите корни звучат призивно и много красиво.

Четвъртата част е изпълнена с радост и тържественост. След няколкото бурно встъпление, шрайхът пицикато излага темата, последвана от две вариации. Третата вариация донася нова мелодична мисъл пълна с лирика. В следващите вариации се създава богато разнообразие от епически, лирически, скръбни и триумфално-героични картини и образи. Симфонията завършва бодро и победно.

РУСЕНСКА ФИЛХАРМОНИЯ
„Димитър Благоев“ № 9 тел. 40-15

PHILHARMONIE DE ROUSSE
„Dimitr Blagoev“ № 9 tel. 40-15
BULGARIE